

Hal - lelu - ja, Krisztus feltá - madt, Elmúlt kíngalázat. - le - luja. Hallelu - ja!

Alla breve: 4 - be vezényelni!

Finta Gergely

Felhasznált irodalom

A. Dürr: *J. S. Bach kantátái* — Babits M.: *Amor Sanctus* — Dobszay L.: *A gregorián ének kézikönyve* — Dobszay L.: *A magyar népének* — Csomasz Tóth K.: *Dicséjétek az Urat!* — Zalánfy Aladár: *Luther Márton vallásos énekeinek dallamai* — *Magyarország zenetörténete I., II.* (szerk. Rajeczky Benjamin és Bárdos Kornél) — *Graduale Ecclesiae Hungaricae Epperiensis*. Musicalia Danubiana 9., 16., szerk. Ferenczi Ilona — Rajeczky Benjamin: *Mi a gregorián?* — *Evangelisches Gesangbuch* — *Evangélikus Énekeskönyv* — *Karénekeskönyv I., II.* (szerk. Csorba I., Rezessy László)

A Deák téri evangélikus gyülekezet 1998. évi zenei programja

Január 25-én, vasárnap 18 óra: orgonazenés áhítat (*Koloss István*).

Február 1-én, vasárnap 11 óra: kantátazenés istentisztelet (Buxtehude: Alles, was ihr tut, BuxWV 4 — Lutheránia Ének- és Zenekar, vez. Kamp Salamon). 8-án, vasárnap 11 óra: kantátazenés istentisztelet (Bach: Ich bin vergnügt, BWV 84 — Lutheránia Ének- és Zenekar, Zádori Mária, szoprán, vez. Kamp Salamon). 22-én, vasárnap 18 óra: orgonazenés áhítat (*Sirák Péter*).

Március 19-én, csütörtökön 20 h: a Budapesti Tavaszi Fesztivál keretében *Trajtler Gábor* Bach-estje. 22-én, vasárnap 11 óra: kantátazenés istentisztelet (Buxtehude: Nun lasst uns Gott dem Herren, BuxWV 81 — Lutheránia Ének- és Zenekar, vez. Kamp Salamon). 29-én, vasárnap 18 óra: orgonazenés áhítat (*Zászkaliczky Tamás*).

Április 5-én, virágvasárnap és 11-én, nagyszombaton 18 óra: Bach, János-passió (Lutheránia Énekkar, Magyar Szimfonikus Zenekar, vez. Kamp Salamon). 12-én, vasárnap 11 óra: kantátazenés istentisztelet (Bach: Christ lag in Todesbanden, BWV 4 — Lutheránia Ének- és Zenekar, vez. Kamp Salamon). 26-án, vasárnap 11 óra: kantátazenés istentisztelet (Bach: Weinen, Klagen, Sorgen, Zagen, BWV 12 — Lutheránia Ének- és Zenekar, vez. Kamp Salamon). 18 óra: orgonazenés áhítat (*Dóbiás Hedvig*).

- Május 10-én, vasárnap 11 óra: kántátazenés istentisztelet (Buxtehude: Cantate Domino, BuxWV 12 — Lutheránia Ének- és Zenekar, vez. Kamp Salamon). 31-én, vasárnap 11 óra: kántátazenés istentisztelet (Th. Selle: Komm, Heiliger Geist — Lutheránia Ének- és Zenekar, vez. Kamp Salamon). — 27-én szerdán este fél hatkor a Liszt Ferenc Zene-művészeti Főiskola egyházzenei tanszakának IV. évfolyamos hallgatói a *Bach előtti kántátirodalomból* s motettákból adtak hangversenyt. Adventre H. Schütz (1585–1672) O lieber Herre Gott (SWV 287) című motettája, majd négy kantáta — a *Conceptio immaculata* BMV témájában G. Böhm (1661–1733) Mein Freund ist mein, karácsonyra J. Schelle (1648–1701) Barmherzig und gnädig ist der Herr, Laetare vasárnapjára D. Buxtehude (1637–1707) Jesu meine Freude, Judica vasárnapjára S. Knüpfer (1633–1676) Sende dein Licht—, nagycsütörtökre H. Schütz Die Furcht des Herren, végül nagyszombatra N. Bruhns (1665–1697) Ich liege und schlafe kantátája, H. Schütztől az Erhöre mich, wenn ich rufe (SWV 289), húsvétra Fr. Tunder (1614–1667) Hosianna dem Sohne David kantátája és Fr. W. Zachow (1663–1712) Missa brevis über den Choral „Christ lag in Todesbanden“ c. alkotása hangzott el. Vezényelt: *Bollobás Boglárka, Csonka Szabina, Demjén András, Ecsedi Klára, Fehér Judit, Hamar Éva, Kocsis Csaba, Mechler Anna, Stimecz András, Teveli Dóra.*
- Június 1-től 7-ig 19 órai kezdettel a 9. *Budapesti Bach-hét* keretében szólóestek, kamaraesetek, zenekari estek. 7-én, vasárnap 19 óra: Bach-korálkantáták II. (Christ lag in Todesbanden BWV 4, Wo soll ich fliehen hin BWV 5, Christ, unser Herr, zum Jordan kam, BWV 7 — Lutheránia Énekkar, Magyar Szimfonikus Zenekar, vez. Kamp Salamon). — 28-án, vasárnap 18 óra: orgonazenés áhítat (*Ruppert István*).
- Július 26-án, vasárnap 18 óra: orgonazenés áhítat (*Frank Hoffmann*, Majna-Frankfurt).
- Augusztus 30-án, vasárnap 18 óra: orgonazenés áhítat (*Varga László*, Miskolc).
- Szeptember 20-án, vasárnap 11 óra: kántátazenés istentisztelet (Bach: Jauchzet Gott in allen Landen BWV 51 — Lutheránia Ének- és Zenekar, vez. Kamp Salamon). 27-én, vasárnap 18 óra: orgonazenés áhítat M. Weckmann műveiből (*Szilágyi Gyula*, km. a Lutheránia Énekkar, vez. Kamp Salamon).
- Október 18-án, vasárnap 11 óra: kántátazenés istentisztelet (Bach: Ich will den Kreuzstab gerne tragen BWV 56 — Holló Csaba, basszus, Lutheránia Ének- és Zenekar, vez. Kamp Salamon). 25-én, vasárnap 18 óra: a Protestáns Napok keretében kantátaest (Bach: Ein feste Burg BWV 80 — Lutheránia Ének- és Zenekar. A művet bevezeti és vezényel: Kamp Salamon).
- A Bach-hétvége keretében november 27-én, pénteken 19 órakor Horváth Anikó, 28-án, szombaton 19 órakor Dobozy Borbála csembalóestje (Wohltemperiertes Klavier II.), 29-én, vasárnap 11 óra: kántátazenés istentisztelet (Bach: Nun komm, der Heiden Heiland BWV 62 — Lutheránia Ének- és Zenekar, vez. Kamp Salamon). — 29-én, vasárnap 18 óra: orgonazenés áhítat (*Sepsy Károly*, Debrecen).
- December 20-án, vasárnap 18 óra: Bach, Karácsonyi oratórium (Lutheránia Énekkar, Magyar Szimfonikus Zenekar, vez. Kamp Salamon). 27-én, vasárnap 18 óra: karácsonyi orgonamuzsika (*Ella István*).
- A zenés áhítatokat istentiszteleti keretben, a gyülekezet lelkészeinek igehirdetéseivel tartják. A rendezvényekre a belépés díjtalan. Művészeti vezető: *Kamp Salamon, Trajtler Gábor.*

Az evangélikus egyházban széles körben ismert Gáncs Aladár neve. Sokakat gazdagított nemcsak igehirdetői, hanem egyházzenei szolgálatával is, gyülekezeti kántorként, orgonaestek szólístájaként. Széles körű tájékozottsággal megalapozott és ügyszeretettől áthatott szavai sokak számára hozták közel az egyházzene egy-egy területét. Bach-életrajza —az Evangélikus Sajtóosztály egyik legsikeresebb kiadása— 2000 példányban kelt el. Régi adósságunkat szeretnénk törleszteni, amikor folyóiratunkban is bemutatjuk Aladár bácsit. Jelenlegi „birodalma”, az Evangélikus Országos Levéltár egyik szobája, itt ültünk le beszélgetni.

Beszélgetés Gáncs Aladárral

F. A.: Először arra kértem, hogy zenei tanulmányairól meséljen.

G. A.: Orgonatanulmányaimat az 1943–44-es tanévben a Budai Zeneakadémián kezdtem Kapi-Králik Jenőnél. Ez egy év után megakadt, mivel Sopronba mentem az Erzsébet Tudományegyetem Hittudományi Karára.

1954-ben —mint nyíregyházi főorgonás— tovább akartam tanulni a Debreceni Konzervatórium orgonatan szakán. Jelentkeztem felvételre, de mivel lelkeszi státusomat is megtartottam, jelentkezésemre nem is válaszoltak. Ezért még három évig magánúton, Gergely Ferencnél Budapesten tanultam tovább.

Párhuzamosan folytattam diákkoromban megkezdett zongoratanulmányaimat Starky Tibornál. Összegezve: öt év zongora- és négy év orgonatanulás után művészi diplomáig saját hibámon kívül sajnos nem juthattam el.

F. G.: Hogyan kamatoztatta Aladár bácsi zenei tudását a soproni teológiai tanulmányok befejezése után?

G. A.: Bajai majd budapest-kelenföldi segédlelkészi évek és négy küzdelmes csepeli hitoktató-lelkészi év után a nyíregyházi gyülekezet hívott meg főorgonás-lelkésznek.

Ezt az 1952-vel kezdődő időszakot tekintem bizonyos szempontból pályám virágkorának. Negyventagú énekkart vezettem. A kórust a gyülekezeti tagokból szerveztem. Rendszeresen énekelünk az istentiszteleteken, sok meghívást kaptunk vendégszolgálatokra is. Életre szóló élmény volt átélni e munka közösségteremtő erejét a hétköznapi életben vagy a közös úrvacsoravétel alkalmával, vagy amikor évente egyszer közösen emlékeztünk meg a kórus előrement tagjairól a temetőben.

Széles körű liturgikus szolgálatom része volt a vesperák vezetése is. Itt a liturgikus éneklés, a korál, az énekkari és az orgonamuzsika egymást kiegészítő egységét élhettük át.

Orgonistaként nemcsak a vasárnapi istentiszteleteken játszottam. Nyíregyházán minden reggel volt istentisztelet orgonával. Ezeken többek között Frescobaldi és régi német mesterek műveit szólaltattam meg.

Érdekes és sikeres kezdeményezés volt 1969-től Nyíregyházán a havi orgonafélórák beindítása. Mondhatjuk, hogy ez a város zenei életében is döntő sze-